Gemeente Losser

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Grondstoffenvisie 2026-2030		
Portefeuillehouder:	H. Sligman		
Team	Beheer Fysieke Ruimte	**Datum**	20 augustus 2026
Agendapunt (in te vullen door Griffie)		**Zaaknummer** **Documentnummer**	25z02316 25.0020429

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. In te stemmen met de Grondstoffenvisie 2026-2030 van de gemeente Losser.

Achtergrond en context
De Grondstoffenvisie is geen plan van aanpak om de hoge ambities te realiseren. Het hoge ambitieniveau van de Grondstoffenvisie 2026-2030 zien we als een streven richting de circulaire economie en niet als een afrekenbaar doel. Het document geeft richting en kaders voor de uitwerking van mogelijke maatregelen en voor het gesprek dat we met inwoners willen voeren. De Grondstoffenvisie geeft richting en de onderwerpen waarop we moeten acteren, hoe we dat gaan doen wordt uitgewerkt in het actieplan. Eventuele wijzigingen m.b.t. wijze van inzameling zullen altijd aan u als gemeenteraad worden voorgelegd.

Het college heeft op 14 september 2026 de Grondstoffenvisie 2026-2030 vastgesteld. Na de vaststelling in de raad zal er invulling worden gegeven aan concrete vervolgstappen en het opstellen van het actieplan.

Inleiding
In 2013 heeft de gemeente Losser zich geconformeerd aan de ambitie van de regionale samenwerking “Afvalloos Twente”. Sindsdien streven wij naar 50 kg fijn restafval en 15 kg grof restafval per inwoner per jaar in 2030. We zien dat de totale hoeveelheid stagneert op ongeveer 130 kg restafval per inwoner per jaar, ondanks maatregelen om het afvalscheiden te stimuleren zoals de invoering van diftar. Ook de hoeveelheid ingezamelde grondstoffen stagneert. In 2022 constateerden wij al dat wij de doelen zonder aanvullende maatregelen niet halen.

De in 2022 uitgevoerde evaluatie doet daarvoor drie aanbevelingen. Hiervan is alleen de invoering van GFE-inzameling bij hoogbouw gerealiseerd. Er is nog geen invulling gegeven aan de optimalisatie van de oud papier inzameling en het onderzoeken van de mogelijkheid naar omgekeerd inzamelen. We gaan eerst andere maatregelen nemen, wanneer deze maatregelen niet zorgen voor voldoende afname van het restafval, kunnen we de optie tot omgekeerd inzamelen gaan onderzoeken. Het verminderen van restafval is niet alleen om milieuredenen cruciaal, maar ook uit financieel oogpunt. Het verwerken van restafval wordt de komende jaren in snel tempo duurder als gevolg van de CO2-heffing voor afvalverbranders en de voortgaande verhogingen van de afvalstoffenbelasting. Bij ongewijzigd beleid neemt het aandeel van de

verwerkingskosten voor restafval in onze afvalstoffenheffing toe van € 22 per adres in 2026 naar € 40 in 2030 en ook daarna stijgen die kosten verder.

Daarnaast speelt mee dat de kwaliteit van (met name) verpakkingen te wensen overlaat. Vervuiling zorgt voor extra kosten én leidt ertoe dat minder gerecycled kan worden. Hoe schoner, hoe beter we kunnen recyclen. Via nieuw landelijk beleid en nieuwe afspraken over de vergoedingen van verpakkingen wordt meer dan voorheen gestuurd op de kwaliteit. Deze ontwikkelingen geven aanleiding tot een herijking van ons beleid.

In de Grondstoffenvisie 2026-2030 zijn de richting en de kaders voor de omgang met huishoudelijk afval en grondstoffen tot en met 2030 vastgelegd. Deze visie sorteert voor op het nieuwe grondstoffenbeleid1 door de kaders te stellen voor mogelijke maatregelen en de participatie daarover. Na het participatieproces wordt het uiteindelijke maatregelenpakket beschreven in een actieplan, dat in 2026 wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Beoogd effect
Door betere afvalscheiding en meer hergebruik en recycling van grondstoffen leveren we een concrete bijdrage aan de circulaire economie, waarin afval niet meer bestaat. Dit zorgt voor minder CO_2-uitstoot, besparing van watergebruik door de industrie en minder import c.q. delving van grondstoffen.

Argumenten

1.1 We leggen onze wens vast om de komende jaren bij te dragen aan de circulaire economie, door betere afvalscheiding en meer hergebruik en recycling van grondstoffen.
De gemeente Losser werkt aan de transitie naar een circulaire economie, waarin grondstoffen waardevol zijn en afval niet meer bestaat. We willen concrete, zichtbare stappen zetten en stoppen met het halen van grondstoffen uit de aarde. De Grondstoffenvisie 2026-2030 is een manier om hier aan bij te dragen.

1.2 We stellen de kaders voor het betrekken van inwoners bij de totstandkoming van het nieuwe grondstoffenbeleid vast.
In de Grondstoffenvisie 2026-2030 beschrijven we onze ambities, richting en uitgangspunten, gebaseerd op de huidige situatie en nieuwe ontwikkelingen. Na vaststelling van de Grondstoffenvisie 2026-2030 gaan we aan de slag met het selecteren en uitwerken van maatregelen en leggen deze vast in een actieplan. Voor verschillende scenario's gaan we hun effect op de aspecten milieu, kosten en service onderzoeken. Deze toetsten we aan de ambities en uitgangspunten uit de Grondstoffenvisie. Vervolgens selecteren we de maatregelen die het meest passen en haalbaar zijn, waarbij we de mening en input van inwoners meenemen. Samen met de definitieve ambities leggen we het maatregelenpakket vast in het nieuwe grondstoffenbeleid.

1.3 We stellen de kaders voor het betrekken van inwoners bij de totstandkoming van de Grondstoffenvisie 2026-2030 vast.
Essentieel voor een succesvol grondstoffenbeleid is dat inwoners willen meewerken aan afvalscheiding en de maatregelen ondersteunen. Zij moeten immers gemotiveerd zijn om mee te werken aan het goed scheiden van grondstoffen en restafval. Bij het opstellen van het actieplan doorlopen we een participatieproces (daar waar nuttig en nodig). We informeren inwoners of nut en noodzaak van afvalscheiding, consulteren hen over de maatregelen en

vragen hen waar ze nog belemmeringen zien. Zo kunnen we maatregelen selecteren waarin de mening en input van onze inwoners meegenomen zijn.

Aandachtspunten

1.1 De kosten en/of baten van het realiseren van de ambities zijn nog niet bekend.

Het is duidelijk dat het afvalbeheer in Losser de komende jaren fors duurder wordt, zolang de hoeveelheid restafval die naar de verbrandingsoven gaat gelijk blijft. Het is echter nog niet helemaal helder wat precies nodig is om de ambities te realiseren en wat de kosten en baten hiervan zijn. Dit wordt, mede op basis van het participatieproces, verder uitgewerkt in het maatregelenpakket van de Grondstoffenvisie. Daarbij geldt dat kosten en baten gedurende de looptijd anders kunnen uitpakken dan vooraf verwacht als gevolg van toekomstige marktontwikkelingen of besluiten van de Rijksoverheid.

1.2 De bereidheid van inwoners om mee te werken aan beter afval scheiden kunnen we niet helemaal beïnvloeden.

Over het algemeen reageren mensen met weerstand tegen veranderingen, zeker als het gaat om de afvalinzameling, omdat dit een gedragsverandering in en om huis met zich meebrengt. Door bewoners goed te informeren en hen te betrekken bij het invoeren van bepaalde maatregelen en ze ook nadrukkelijk te vragen waar ze nog tegen belemmeringen aan lopen om beter te kunnen scheiden, kan een deel van de weerstand voorkomen worden. Er blijven echter altijd wel enkele tegenstanders van afvalscheiding en veranderingen in de afvalinzameling.

1.3 De Grondstoffenvisie is geen plan van aanpak om de hoge ambities te realiseren.

Het hoge ambitieniveau van de Grondstoffenvisie 2026-2030 zien we als een streven richting de circulaire economie en niet als een afrekenbaar doel. Het document geeft richting en kaders voor de uitwerking van mogelijke maatregelen en voor het gesprek dat we met inwoners willen voeren. De resultaten van deze stappen leiden mogelijk tot een bijstelling van de ambities in het uiteindelijke grondstoffenbeleid (Grondstoffenvisie 2026-2030 inclusief actieplan).

Financiële dekking van het voorstel

Het vaststellen van de Grondstoffenvisie 2026-2030 heeft geen financiële consequenties. De kosten en baten van de maatregelen worden uitgewerkt in het nog op te stellen actieplan. Deze worden gedekt uit de opbrengsten van de afvalstoffenheffing.

Participatie

Voor het opstellen van de Grondstoffenvisie 2026-2030 is er in het eerste kwartaal van 2025 een online enquête gehouden. Waarin de tevredenheid en de behoeften van inwoners in beeld zijn gebracht. Hierin overheerst de algemene tevredenheid. Voor het opstellen van het actieplan, doorlopen we een participatieproces. Zo kunnen we passende maatregelen selecteren op basis van de mening en input van onze inwoners. Het nieuwe grondstoffenbeleid gaat immers alle inwoners van Losser aan: bij elke inwoner komen afval en grondstoffen vrij.

Communicatie

De communicatie hebben we beschreven in de grondstoffenvisie waar we uitvoering aan gaan geven.

Vervolg
Na het vaststellen van de Grondstoffenvisie 2026-2030 door het college wordt de raad eveneens gevraagd om in te stemmen. Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt gestart met het opstellen, uitwerken en te zijner tijd vaststellen van het actieplan. De financiële consequenties van het actieplan komen terug bij de begroting t.b.v. de Verordening Afvalstoffenheffing en operationele wijzigingen in de Afvalstoffenverordening.

- Grondstoffenvisie 2026-2030 gemeente Losser